

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

**ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “КРЕДИТЕН АНАЛИЗ НА КЛИЕНТИ И
УПРАВЛЕНИЕ НА ОБОРОТЕН КАПИТАЛ”**

ЗА СПЕЦ. “Счетоводство и финанси“ ; ОКС “бакалавър”

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4 ; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 120 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове).</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
В т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	

Изготвили програмата:

1.
(доц.д-р В. Георгиев)

2.
(гл.ас.д-р П.Захариев)

Ръководител катедра:.....
„Счетоводна отчетност“ (доц.д-р Сл. Генов)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Кредитен анализ на клиенти и управление на оборотен капитал” е специална надграждаща дисциплина, разработена за целите на обучение на студентите от специалност „Счетоводство и финанси” от Икономически университет-Варна. В резултат на изучаване на тази избираема дисциплина студентите придобиват специални знания с финансов и управленски характер, допълващи получените по отделните счетоводни дисциплини, а това разширява обхвата на техните умения и дава съществено предимство при последваща реализация в стопанската практика.

Дисциплината тематично е разделена на два взаимосвързани модула. Модулът “Кредитен анализ на клиенти” има за цел да запознае студентите с основните елементи, които формират индивидуалният рисков профил на купувача, някои индикации и базисни финансово-счетоводни показатели за оценка на риска при избора на контрагент (клиент), приложението на техниките на финансовия анализ при определяне кредитния рейтинг на клиента на база информация от финансовите отчети, както и на всякаква друга публично достъпна информация. Акцентирано е и върху кредитния анализ и оценката на платежоспособността на контрагентите на предприятието, като са разгледани съответните системи и методи за това. Известно внимание е обърнато и върху елементите на кредитната търговска политика, системите за мониторинг и контрол на вземанията, както и използването на подходящи кредитни обезпечения.

Вторият тематичен модул е посветен на управлението на оборотния капитал, но приоритетно е разгледан един негов основен компонент-материалните запаси и връзката им с останалите компоненти на оборотния капитал-паричните средства и разчетите. В тази част на дисциплината са разгледани основните концепции за оборотния капитал и неговото управление, стратегиите и моделите за управление на неговите елементи. Съществено внимание е обърнато на анализа на краткотрайните активи и краткосрочните задължения, както и на основните финансово-счетоводни показатели за оборотен капитал и приложението им в управлението. Акцент е поставен и върху техниките за управление на материалните запаси, но в контекста на връзката им с останалите компоненти на оборотния капитал.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Модул 1. Кредитен анализ на клиенти				
Тема 1. Елементи и основни фактори, влияещи върху търговския кредитен риск.		2	2	
1.1.	Основни елементи на индивидуалния рисков профил на купувача. Индикации и базисни финансово-счетоводни показатели за оценка на риска при избора на контрагент.			
1.2.	Анализ на секторния риск.			
1.3.	Макроикономически риск. Влияние на държавния кредитен рейтинг.			
Тема 2. Финансов анализ на ключови показатели при определяне кредитния рейтинг на клиента на база информация от финансовите отчети.		3	2	
2.1.	Финансовите отчети като информационна база за целите на			

	оценката на кредитния рейтинг на клиента.			
2.2.	Система от показатели за оценка на кредитния рейтинг на клиента.			
Тема 3. Анализ на кредитоспособността на клиента по методологията на присвояване на кредитен рейтинг. Количествени и качествени стандарти за определяне кредитоспособността на клиента.		2	2	
3.1.	Предимства и недостатъци на методологията за присвояване на кредитен рейтинг като основен аналитичен инструмент за оценка на кредитоспособността на клиента.			
3.2.	Преглед на основните стандарти за определяне кредитоспособността на клиента.			
Тема 4. Компоненти на методологията на присвояване на кредитен рейтинг. Рейтингови скали и рейтингови агенции.		2	1	
4.1.	Същност и основни етапи в методологията на присвояване на кредитен рейтинг.			
4.2.	Представяне на основните рейтингови агенции и разработените и използваните от тях рейтингови скали.			
Тема 5. Кредитен анализ и оценка на платежоспособността на контрагентите на предприятието.		3	3	
5.1.	Системи и методи за оценка на кредитоспособността на клиента.			
5.2.	Аналитични модели за прогнозиране на опасността от банкрут-метод „6С“, скоринг система (scoring system), „Z-score“ система на Е.Алтмън, коефициентен метод на Р.Тафлер, модели на Р.Лис, У.Бивер, Г.Спрингейт, Дж.Фулмар.			
Тема 6. Елементи на кредитната търговска политика.		2	2	
6.1.	Определяне на условията на кредитните търговски сделки на предприятието.			
6.2.	Специални договорни клаузи. Политики на фактуриране и плащане.			
Тема 7. Основни подходи за наблюдение и контрол на вземанията.		2	2	
7.1.	Системи за мониторинг и контрол на вземанията.			
7.2.	Методи и техники за стимулиране на плащанията от клиенти.			
Всичко по модул 1:		16	14	
Модул 2. Управление на оборотния капитал в контекста на управлението на материалните запаси.				
Тема 1. Концепции за оборотния капитал и неговото управление.		1	1	
1.1.	Счетоводна интерпретация на компонентите на оборотния капитал (балансова концепция).			
1.2.	Финансова концепция и концепция, базирана върху			

	оперативния и паричния цикъл.			
Тема 2. Връзка между на управлението на оборотния капитал и финансовото състояние на предприятието.		1	1	
2.1.	Цели на управлението на оборотния капитал за оптимизиране на финансовото състояние на предприятието.			
2.2.	Решение на дилемата: ликвидност или рентабилност.			
Тема 3. Зависимост на оборотния капитал от обема и естеството на дейността на предприятието.		1	1	
3.1.	Критерии за дефиниране на оптимално ниво на оборотния капитал спрямо обема и естеството на дейността.			
3.2.	Избор между краткосрочно и дългосрочно финансиране и възможни финансови източници.			
Тема 4. Подходи за управление на елементите на оборотния капитал.		1	1	
4.1.	Стратегии и модели за управление на елементите на оборотния капитал.			
4.2.	Видове управленски политики спрямо компонентите на оборотния капитал-агресивна, умерена и консервативна.			
Тема 5. Изследване на връзката между краткотрайните активи и краткосрочните задължения на предприятието.		2	3	
5.1.	Анализът на краткотрайните активи и краткосрочните задължения-основа за оценка на равнището на оборотния капитал.			
5.2.	Основни финансово-счетоводни показатели за оборотен капитал и приложението им в управлението.			
Тема 6. Управление на материалните запаси (Inventory Management).		4	3	
6.1.	Видове материални запаси. Класификация.			
6.2.	Системи за отчитане и оценка на материалните запаси (Inventory Costing and Valuation). Информационна база за целите на анализа.			
6.3.	Показатели за анализ на обръщаемостта на материалните запаси (Inventory Turnover Ratio).			
6.4.	Техники за управление на материалните запаси. Политики на поръчки и доставки, нива на складови запаси и буфери, система „Just-in-time”.			
Тема 7. Връзка между управление на вземанията (Receivables Management) и управлението на материалните запаси (Inventory Management).		2	3	
7.1.	Дефиниране на оптимални нива на складови наличности и буфери и връзка със съответното ниво на вземанията на предприятието.			
7.2.	Управление на дебиторската задължнялост чрез приложението на съответни техники и политики за управление на материалните запаси.			
Тема 8. Възможности за оптимизиране на връзката между управление на вземанията (Receivables		2	3	

Management) и управлението на паричните средства (Cash Management).				
8.1.	Цикъл на възникване и събиране на вземания и цикъл на паричните потоци. Съотношение на продължителността им и възможности за оптимизиране.			
8.2.	Модели за определяне оптималното ниво на парични средства на предприятието и съответното ниво на вземанията му.			
Всичко по модул 2:		14	16	
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Домашна работа - писмена по зададена задача	1	20
1.2.	Контролна работа - писмена по зададена конкретна задача	2	30
Общо за семестриален контрол:		3	50
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит - класически писмен с 2 изтеглени на лотариен принцип въпроса и решаване на задача или тест	1	70
Общо за сесиен контрол:		1	70
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА

1. Консулов, В. Финансов анализ. Управление на оборотния капитал, изд. „Интелексперт-94“, София, 2011г.
2. Райков Евг., Ръководство по управление на оборотния капитал, Издателски комплекс УНСС, 2013г.
3. Mike Buggy, Assessing your customers credit worthness, Euler Hermes, 2014
4. Sagner, J.K. Working Capital Management: Applications and Case Studies, Wiley Corporate F&A, Wiley, 2014

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА

1. Волков Д.Л., Никулин Е.Д, Управление оборотным капиталом: анализ влияния финансового цикла на рентабельность и ликвидность компаний, Вестник Санкт Петербургского университета. Сер. Менеджмент. 2012. бр. 2
2. Камалиев Р. Р., Экономическая сущность оборотного капитала и его роль в деятельности промышленных предприятий, Бизнес.Образование.Право, вестник Волгоградского института бизнеса, 2014г., ноябрь № 4 (29)
3. Косинова, Ел.А.; Мальцева, М. Н. Методические основы эффективного управления оборотным капиталом организации, Экономические науки, NovaInfo.Ru - №46, 2016 г.

4. Липчиу Н.В., Юрченко А.А., Модели управления оборотным капиталом организаций в современных условиях, Научный журнал КубГАУ, №76(02), 2012 г. ФГБОУ „Кубанский государственный аграрный университет“, Краснодар, Россия
5. Лемешко, Е.Ю., Дискуссионность вопроса о сущности оборотного капитала. Вестник ХГАЭП. 2014г., № 3 (71)
6. Мищенко А.В., Перцева М. А., Карабулина Е. Е. Модели управление инвестициями в оборотный капитал производственного предприятия с учетом неопределенности и риска, спис. логистика сегодня, 2012г., бр.6
7. Пионткевич, Н.С. Управление оборотным капиталом организации: теория и методология, Вестник ВГУ, серия „Экономика и управление“, 2016, No 2
8. Петров, П. Цикъл на оборотния капитал и ликвидност-някои допълнителни анализи, доклад, сборник с доклади от научна конференция „Качество и полезност на счетоводната информация“, изд.„Наука и икономика“, Икономически университет-Варна, 2012г.
9. Рудаков О.В., Шатунов А.Н., Оборотный капитал предприятия: управление и оптимизация, спис.„Российское предпринимательство“ № 9, бр. 1 (166), 2010 г.
10. Шатунов А.Н., Оборотный капитал предпринимательских структур: система управления с позиции взаимозависимости его структурных составляющих, Вестник ОрелГИЭТ, 2010г., №1(11)
11. Alan K. Reichert, Chien-Ching Cho, George M. Wagne, An Examination of the Conceptual Issues Involved in Developing Credit-Scoring Models, Journal of Business & Economic Statistics, Volume 1, Issue 2, 1983
12. Amiri S. Financial ratios and prediction of firm's financial crisis. Journal of Accounting and Financial research. 2011 Dec;14(5)
13. Gary C, Biddle L, Frank M, Song L. Accounting Conservatism and Bankruptcy Risk. Faculty of Business and Economics, the University of Hong Kong. 2010 Nov;15(9)
14. Grablovski B., Financial Management of Inventory, Journal of Small Business Management, 1984. Vol. 22. N 3
15. Iman Joneidi Jafari, Maryam Salahinezhad, Arezu Jalili , Effects Of Working Capital Management On Firm's Bankruptcy Probability, International SAMANM Journal of Finance and Accounting, January 2014, Vol. 2, No. 1
16. James S. Sagner, Essentials of Working Capital Management, 2011
17. John Y. Coffman, Gary G. Chandler, Applications of performance scoring to accounts receivable management in consumer credit, working paper №46, Credit research center, Krannert graduate School of management, Purdue University, 1983
18. Joris Van Gool, Wouter Verbeke, Piet Sercu, Bart Baesens, Credit scoring for microfinance: is it worth it?, International Journal of Finance & Economics, volume 17, Issue2, 2012
19. Lorenzo Preve, Virginia Sarria-Allende, Working Capital Management, Oxford University, 2010
20. Mao Jingmeng, A Study on Working Capital Management System based on Performance, International Journal of Innovation, Management and Technology, Vol. 4, No. 1, February 2013

21. Maria Hjertberg Eckerby, Jonas Höijer, Introduction to working capital, Cavendi Management consulting, Stockholm, 2014
22. Paul F. Smith, Measuring Risk on Consumer Installment Credit, Management Science, 1964, William P. Boggess, Screen Test Your Credit Risks, Harvard Business Review, 1967
23. Robert B. Avery, Paul S. Calem, Glenn B. Canner, Consumer credit scoring: Do situational circumstances matter?, Journal of Banking & Finance, volume 28, Issue 4, April 2004
24. Stephen A. Ross, Randolph W. Westerfield, Bradford D. Jordan, Essentials of Corporate Finance, Sixth Edition, 2008
25. Stephen A. Ross, Randolph W. Westerfield, Jeffrey F. Jaffe, Bradford D. Jordan, Modern Financial Management, Eight Edition, 2008
26. Talebi M. Understanding the aspects of working capital management of the firms. Journal of financial research. 2013 Nov;15(2)
27. Z. Hong-Hong, "A Review on Working Capital Management," presented at the Working Capital Management Conference, Qingdao, China, November 18, 2011.

Интернет сайтове и електронни адреси:

- <http://bizoffice.ru/afhd/metodiki/metodiki-ocenki-kreditosposobnosti-predpriatia-v-tom-chisle-zarubezhnye.html> - 31
- http://www.mckinsey.com/insights/corporate_finance/uncovering_cash_and_insights_from_working_capital
- <https://www.crfonline.org/orc/cro/cro-15-1.html>
- <https://www.crfonline.org/orc/cro/cro-7.html>
- <https://www.crfonline.org/orc/cro/cro-2-a.html>
- <http://www.yourarticlelibrary.com/stock-exchange/12-main-factors-affecting-working-capital/1050/>
- <http://www.financepractitioner.com/cash-flow-management-best-practice/best-practice-working-capital-management-techniques-for-optimizing-inventories-receivables-and-payables?page=1>
- <http://www.thehackettgroup.com/expertise/working-capital-management.jsp>
- <http://bookboon.com/en/working-capital-management-ebook>
- <http://www.studyfinance.com/lessons/workcap/?page=03>
- http://cfo.cio.bg/201_strategii_za_finansirane_na_oborotniya_kapital
- http://en.wikipedia.org/wiki/Working_capital.
- <http://www.bloomberg.com/invest//glossary/bfglosw.htm>.
- <http://www.investopedia.com/terms/w/workingcapital.asp>
- <http://www.bcra-bg.com/>
- <http://www.coface.bg/>